

## REUNIUNEA F.E.A.M. - Bucuresti 12-13 mai 2014

Reuniunea de primavara din acest an a Federatiei Europene a Academiilor Medicale (FEAM) a avut loc la Bucuresti intre 12-13 mai la Hotel Novotel, gazduita de Academia de Stiinte Medicale din Romania.

Evenimentul a fost organizat sub auspiciile Academiei Romaneale ale Ministerului Sanatatii, co-organizatori fiind Fundatia "NicolaeCajal", Institutul Clinic Fundeni, Fundatia "Dan Setlacec" si Institutul de Virusologie "Ştefan Nicolau".

Cu acest prilej prof. Dr. Irinel Popescu, preşedintele Academiei de Stiinte Medicale, a fost ales vicepresedinte al FEAM.



*Prof Stefan Constantinescu, Dna Irina Cajal Marin,  
Prof Dermot Kelleher, Prof Dr Irinel Popescu*

Lucrarile au fost deschise de catre **Prof. Dermot Kelleher** presedinte FEAM, **Prof. Irinel Popescu** presedinte al Academiei de Stiinte Medicale din Romania si presedinte al simpozionului, dna dr. **Irina Cajal Marin**, presedinte al Fundatiei Nicolae Cajal, **Prof. Stefan Constantinescu**, Membru al Academiei Belgiene si a Academiei de Stiinte Medicale din Romania si **Prof. Costin Cernescu**, directorul onorific al Institutului de Virusologie "Stefan S Nicolau".

Congresul a cuprins trei sesiuni, prima sesiune a fost intitulata „*One Health*”, cea de-a doua „*On the Future of Health Research*”, iar cea de-a treia „*On higher education in the medical field*”.



La sesiuni au participat personalitati de elita din domeniul academic, precum **Prof. Jesus A.F. Tresguerres**, fost presedinte FEAM, Spanish Royal National Academy of Medicine, **Prof. Ian McConnell**, Council Member, UK Academy of Medical Sciences, **Prof. Michel Georges**, Member, Belgian Royal Academy of Medicine, **Prof. Jean-Yves Blay**, Member, French National Academy of Medicine, sau **Prof. Victor Voicu**, membru ASM.

In sesiunea “One Health”, **Prof. Michel Georges**, membru al Academiei Belgiene de Medicina, director al Unitatii de Cercetare in Genomica Animala, Universitatea Liege in lucrarea “‘One Health’, genomics at the interface between animal and human health” a prezentat abordările moleculare actuale, precum genotiparea a sute pana la mii de SNP-uri in detectia variantelor poligenice si genetice care stau la baza unor caractere medicale importante.



**Dr. Pasi Penttinen** in lucrarea intitulata “Human infection with avian influenza A (H7N9) virus in China”, a prezentat o serie de aspecte legate de infectia cu virusul H7N9, un nou subtip de virus din familia Influenza, ne-patogen pentru pasari, dar care cauzeaza gripa la oameni. Dr. Penttinen a subliniat posibilitatea “importului” de cazuri de gripa H7N9 in Europa, desi riscul de transmitere in tarile UE este scazut.

**Prof. Paul-Pierre Pastoret** in prezentarea cu titlul “Rabies as an illustration of the one health concept” a prezentat conceptul de “one health” ca un concept care integreaza trei componente: sanatate umana, animala si a mediului avand ca exemplu virusul rabiei.

Ulterior si **Prof. Nicolae Manolescu** a subliniat faptul ca “telul aplicativ (de multasteptat) al sintagmei “ONE HEALTH”, este realizarea unui om sanatos, care traieste si munceste intr-un mediu sanatos, iar cand se imbolnaveste, medicul curant practician “are posibilitatea” de a stabili cu exactitate daca “boala omului consultat” este rezultatul unei “proprii uzuri” sau este rezultatul unei agresiuni din “mediul de viata” direct sau indirect prin elementele specifice “patologiei animale”. Acest deziderat este perfect realizabil daca se imbina armonios cele 3 elemente de baza pentru functionalitatea acestui concept: legislatia specifica, circulatia informatiei si medicina comparata”.

**Prof. Jean-Yves Blay** in lucrarea “Environmental health in rare cancers: the example of sarcoma” a prezentat influenta factorilor de mediu, precum poluarea, radiatiile UV, radiatiile ionizante sau substantele chimice, ca si cauza a aparitiei unor tipuri de cancer. Factorii de mediu sunt responsabili pentru 5-10% din cazurile de cancer. Conform WHO (2009) aproape 1/3 din

cazurile de cancer ar putea fi evitate, insa sumele cheltuite pentru preventia cazurilor aparute din aceste motive sunt mult diminuate comparativ cu sumele cheltuite, pentru tratament, de exemplu.

Ulterior, Prof. Blay a prezentat conceptul de "expozom", definit ca efectul cumulativ al tuturor expunerilor la factorii de mediu (inclusiv dieta, stilul de viață, precum si surse endogene), ca avand o influenta critica in etiologia bolilor (Wild, C.P., *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev* 14 (8), 1847-1850 (2005).

Astazi, abordarile inter-disciplinare, prin tehnologiile "omice" sunt menite sa imbunatateasca evaluarea expunerii la factorii de mediu dar sa si contribuie la determinarea plauzibilitatii biologice a influentei acestor factori asupra diferitelor tipuri de cancer.



**Prof. Lai-Meng Looi**, membru al Academiei de Stiinta din Malaiezia in lucrarea "Emergence of the Nipah virus: a lesson on One Health" a prezentat date legate de infectia cu virusul Nipah (NiV), o zoonoza care determina o boala severa atat la animale cat si la oameni. Virusul a fost identificat pentru prima data intr-un focar din Ipoh Perak, o ferma de porci din Malaiezia. Boala a afectat in special barbati (82% dintre bolnavi erau barbati), care lucrau in aceste ferme.

Virusul a fost izolat pentru prima data din lichidul cefalo-rarhidian de catre KB Chua, Universitatea din Malezia in martie 1999.

Astfel, inoulgen Henipavirus (familia *Paramyxoviridae*) contine virusurile Hendra (HeV) si Nipah (NiV). Boala se transmite de la porci la oameni, dar si de la oameni la oameni avand o perioada mica de incubare (in 90% din cazuri mai putin de 2 saptamani) si o mortalitate ridicata (40%). De asemenea, a fost demonstrat ca ribavirinul reduce mortalitatea bolii determinate de infectia cu NiV cu 36%.



**Dr. Oliver Espeisse**, IFAH-International Federation for Animal Health; Elanco Animal Health, divizie a Eli Lilly, in lucrarea “The industry perspective” a prezentat conceptual de “One Health” din perspective industriei sanatatii veterinare. IFAH-Europe (International Federation for Animal Health Europe) reprezinta federatia medicilor veterinari, a producatorilor de vaccinuri precum si de alte produse din domeniul sanatatii animaliere din Europa. Obiectivele IFAH-Europa sunt ghidate de mentinerea si promovarea sanatatii animalelor. Conceptele IFAH-Europa constau in promovarea sanatatii animalelor care va contribui implicit la sanatatea oamenilor prin controlul zoonozelor, promovarea inovatiei si tehnologiilor si prin suportul conceptului de One Health care permite o abordare aholistica in vederea luarii celor mai bune decizii.

**Prof. Paolo Villari**, membru al Academiei Nationale Italiene de Medicina, profesor de sanatate publica, Universitatea Sapienza Roma, in lucrarea “Education and the one-health conceptsome reflections” a abordat problema multi, inter- si transdisciplinaritatii a carorscopeste oferirea unor perspective diferite ale aceleiasi problem, crearea unor ipoteze cuprinzatoare bazate pe teorie in domeniul cercetarii, dezvoltarea unor definitii clinice cuprinzatoare si ghiduri pentru boli complexe, oferirea unor servicii cuprinzatoare precum sanatate si educatie in sanatate. Ulterior prof Vilari a subliniat faptul ca 70% dintre infectiile emergente precum si cele re-emergente sunt fie transmise prin vectori fie sunt zoonotice, ceea ce arata, inca o data, importanta conceptului de one-helath pentru medici.

**Prof. Duncan Hannant**, coordinator al proiectului European WildTech, profesor de imunologie aplicata la Facultatea de Medicina si Stiinte Medicale, Universitatea Nottingham, Anglia a prezentat programul WlideoTech a carui obiective sunt dezvoltarea unei platform tehnologice pan-europene pentru diagnosticul bolilor infectioase pentru animalele din salbaticie sau aplicatia noilor tehnologii pentru diagnosticul si selectia patogenilor prioritari. Consorliul WildTech este alcatuit din 12 parteneri si aproximativ 35 de parteneri asociati si colaboratori.

Pachetele de lucru ale proiectului, cuprind pe langa activitati de management si activitati precum dezvoltarea unor arrayuri de acizi nucleici, serologice sau analiza epidemiologica si a riscurilor. In cadrul proiectului se va acorda prioritate patogenilor ca *Mycobacterium bovis*, virusul *Bluetongue*, virusul *European Brown Hare Syndrome*, *Hantavirussi Francisellatularen* si speciilor ca mistret, rozatoare, animalele din familia Cervidae sau iepurilor de camp. Tehnologii precum microarray se vor folosi pentru detectia patogenilor, iar arrayuri serologice pentru detectia anticorpilor. Arrayurile dezvoltate in cadrul WileTech cuprind, de exemplu, Avian Viral Array (AHVLA) care detecteaza virusuri aviare zoonotice, Rodent\_Chip\_03 (UNOTT) care detecteaza patogeni zoonotici emergent si re-emergenti (bacterii, virusuri si paraziti) la rozatoare, sau ScreenChip 01 care detecteaza patogeni virali, bacteriali sau paraziti la mistreti si caprioare.

In sesiunea "*On the future of healthresearch*" **dr. Nancy Lee**, Wellcome Trust, London, Anglia, a prezentat importanta politicilor viitoare in domeniul stiintelor biomedicale, precum si implicarea Wellcome Trust in cercetarea fundamental, translationala si clinica.

**Dr. Ruxandra Draghia-Akli**, Director al diviziei de Sanatate, Cercetare si Inovare, Comisia Europeana, a prezentat programul Orizont 2020, programul Uniunii Europene pentru anii 2014-2020 pentru cercetare si inovare, ale carui tre iobiective sunt imbinarea stiintei, a leader ship-ului industrial si provocarilor societatii actuale.

Programul 2014/2015 va contine doua apeluri, unul intitulat "persoalizarea sanatatii si a ingrijirilor" ("personalising health and care") care se va concentra pe aspect precum prevenirea si screenigul bolilor, imbunatatirea diagnosticului, tratamente si tehnologii inovative si cel de-al doilea intitulat "activitati de coordonare" ("co-ordination activities") care va aborda parteneriatele europene inovative pentru imbateranirea activa si sanatoasa, o alianta globala pentru boli cronice- diabet, initiativa asupra bolilor neurodegenerative, cercetare oncologica translationala, tulburari ale creierului, rezistenta antimicrobiala sau bolile cardiovasculare.

**Prof. Françoise Meunier**, membru al Organizatiei Europene pentru Cercetarea si tratamentul cancerului for Research and Treatment of Cancer, membru al Academiei Belgiene de Stiinte Medicale, Director General, EORTC in lucrarea intitulata "The challenges of clinical research in oncology: a European perspective" a prezentat provocarile si persectivele EORTC (European Organization For Research And Treatment Of Cancer) o organizatie privata, non-profit creata in 1962, a carei misiune principal este promovarea si realizarea de programe de cercetare indreptate catre imbunatatireaingrijirii bolnavilor de cancer prin abordari multidisciplinare.

In sesiunea intitulata "*On higher education in the medical field*" **Judith Derdelinckx**, studenta la medicina si membru al Comitetului de Coordonare al proiectului Med Motion, **Karel Van Liempt**, coordinator al proiectului Med Motion, desfasurat in cadrul Universitatii Antwerp si **Prof. Ingolfur Johannessen**, Universitatea Edinburgh, Colegiul de Medicina si Medicina Veterinara, au prezentat obiectivele proiectului in care sunt implicate si au subliniat importanta existentei unor initiative concrete in ceea ce priveste mobilitatea studentilor si a personalului medical, mobilitatea fiind un element cheie al procesului Bologna.

Proiectul cuprinde 10 parteneri si isi propune sa identifice si sa invinga barierele imobilitatii personalului medical si a studentilor, sa creasca mobilitatea prin implementarea unor strategii viabile, prin cooperare intensiva, cu implicare activa a managementului facultatilor sau printr-o abordare inovatoare cu punerea in aplicare a unor cai de mobilitate ne-conventionale.

Obiectivele proiectului prezentat sunt promovarea mobilitatii studentilor prin implementarea a cinci proiecte pilot care urmaresc organizarea unor cursuri comune, crearea de oportunitati de cercetare in strainatate, crearea de centre de excelenta, organizarea unor cursuri intensive de o saptamana pentru personalul administrative si organizarea unei scoli de vara comune.